

**SYSTEM POMOCY
PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ**

SPIS TREŚCI

I.	PODSTAWA PRAWNA.....	3
II.	INFORMACJE OGÓLNE.....	3
III.	FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ.....	5
IV.	ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO -PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ OPINIĘ OPRACOWANĄ PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ LUB PORADNIĘ SPECJALISTYCZNĄ.....	6
V.	ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO -PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO.....	7
VI.	ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ ORZECZENIE O INDYWIDUALNYM NAUCZANIU.....	10
VII.	ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY NIE POSIADAJĄ ORZECZENIA LUB OPINII, ALE WYMAGAJĄ OPIEKI.....	10
VIII.	ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA KSZTAŁCENIA.....	11
IX.	ZADANIA NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I SPECJALISTÓW.....	11

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943, z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z dnia 2017r, poz 59, z póź. zm.),
3. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591),
4. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1643),
5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578),
6. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1652),
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży.
8. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży.
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1656),
10. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 703),

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi polega na:
  - ✓ rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia,
  - ✓ rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole,
2. Celem udzielanej pomocy jest:
  - ✓ wspieranie potencjału rozwojowego ucznia,
  - ✓ stwarzanie warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana **rodzicom uczniów i nauczycielom** polega na:

- ✓ wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych,
  - ✓ rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom.
4. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i placówce jest dobrowolne i nieodpłatne.
  5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły lub placówki.
  6. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno--pedagogicznej, w szczególności psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowi i terapeutów pedagogicznych, zwani dalej „specjalistami”.
  7. Potrzeba objęcia ucznia pomocą wynika w szczególności:
    - 1) z niepełnosprawności,
    - 2) z niedostosowania społecznego,
    - 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
    - 4) z zaburzeń zachowania emocji,
    - 5) ze szczególnych uzdolnień,
    - 6) ze specyficznych trudności w uczeniu się,
    - 7) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych,
    - 8) z przewlekłej choroby,
    - 9) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
    - 10) z niepowodzeń edukacyjnych,
    - 11) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi,
    - 12) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą (powrót z granicy, zmiana szkoły).
  8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest dobrowolna, nieodpłatna i może być udzielana z inicjatywy:
    - 1) ucznia
    - 2) rodziców ucznia;
    - 3) dyrektora szkoły;
    - 4) nauczyciela, wychowawcy lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem;
    - 5) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej;
    - 6) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
    - 7) asystenta edukacji romskiej;
    - 8) pomocy nauczyciela;
    - 9) asystenta nauczyciela lub asystenta wychowawcy świetlicy;
    - 10) pracownika socjalnego;
    - 11) asystenta rodziny;
    - 12) kuratora sądowego.
    - 13) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotów działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
  9. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają uczniom:
    - 1) nauczyciele,
    - 2) wychowawcy,

- 3) specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno--pedagogicznej (psycholog, pedagodzy, logopedzi, doradca zawodowy, terapeuti pedagogiczni i inni specjaliści).

10. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy:

- 1) z rodzicami ucznia,
- 2) poradniami psychologiczno- pedagogicznymi, w tym poradnią specjalistyczną,
- 3) placówkami doskonalenia,
- 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,
- 5) organizacjami pozarządowymi,
- 6) innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

III. FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana:

- ✓ w trakcie bieżącej pracy z uczniem
- ✓ przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów

2. Formy pomocy:

- 1) **klasy terapeutyczne** - organizuje się dla uczniów wymagających dostosowania organizacji i procesu nauczania oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej; liczba uczniów w klasie terapeutycznej nie może przekraczać 15 osób.
- 2) Nauka ucznia w klasie terapeutycznej trwa do czasu złagodzenia albo wyeliminowania trudności w funkcjonowaniu ucznia w szkole lub oddziale, stanowiących powód objęcia ucznia pomocą w tej formie.
- 3) **zajęcia rozwijające uzdolnienia** - organizuje dla uczniów szczególnie uzdolnionych; liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8.
- 4) **zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się** - organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się
- 5) **zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze** - organizuje się dla uczniów mających trudności w spełnieniu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego; liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8.
- 6) **zajęcia specjalistyczne:**
  - ✓ **korekcyjno - kompensacyjne** - organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się; liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 5,
  - ✓ **logopedyczne** - organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowej; liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4,
  - ✓ **rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne** - organizuje dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym; liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba, że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów,
- 7) **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu** - uzupełniają działania szkoły w zakresie doradztwa

- 8) **zindywidualizowana ścieżka kształcenia** - jest organizowana dla uczniów, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych,
  - 9) **warsztaty,**
  - 10) **porady i konsultacje.**
3. Formy pomocy rodzicom i nauczycielom:
    - 1) porady,
    - 2) konsultacje,
    - 3) warsztaty,
    - 4) szkolenia.
  4. Godzina zajęć rozwijających uzdolnienia; zajęć rozwijających umiejętności uczenia się; zajęć dydaktyczno-wyrównawczych; zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym; zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu trwa 45 minut, a jeżeli jest to uzasadnione potrzebami ucznia zajęcia mogą być prowadzone w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
  5. Jeżeli jest to uzasadnione potrzebami ucznia zajęcia mogą być prowadzone w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
  6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
    - 1) rodzicami uczniów;
    - 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
    - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
    - 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
    - 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

IV. ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO -PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ OPINIĘ OPRACOWANĄ PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ LUB PORADNIĘ SPECJALISTYCZNĄ.

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, w przypadku posiadania przez ucznia opinii wydanej przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną lub specjalistyczną jest udzielana po złożeniu przez rodzica wniosku (załącznik nr 1).
2. **Wychowawca koordynuje udzielanie dalszej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.**

3. Wychowawca razem ze specjalistami zatrudnionymi w szkole i wszystkimi nauczycielami uczącymi ucznia opracowuje Arkusz dostosowania wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (załącznik nr 2).
4. Wychowawca razem ze specjalistami zatrudnionymi w szkole i wszystkimi nauczycielami uczącymi ucznia dokonują oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielonej uczniowi (Załącznik nr 3).
5. Wychowawca, w formie pisemnej (Załącznik nr 4), informuje rodzica o zaplanowanych formach pomocy takich jak:
  - ✓ zajęcia rozwijające uzdolnienia,
  - ✓ zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
  - ✓ zajęcia specjalistyczne: korekcyjno - kompensacyjne, logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, z terapii pedagogicznej.
6. Wychowawca klasy odpowiada za właściwe prowadzenie dokumentacji ucznia. Dokumentacja (indywidualna teczka ucznia) jest przechowywana u pedagoga szkolnego.

V. ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO -PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

1. Informacja o wpłynięciu orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wymaga rejestracji w sekretariacie szkoły z datą wpływu.
2. Dyrektor szkoły po uzyskaniu pisemnej informacji dotyczącej orzeczenia powołuje koordynatora zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wychowawcę klasy).
3. Do zadań koordynatora zespołu należy:
  - 1) zwołanie zespołu składającego się z nauczycieli uczących ucznia oraz specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, np.: pedagoga, psychologa, socjoterapeuty, logopedy, terapeuty pedagogicznego,
  - 2) ustalenie terminu posiedzenia zespołu,
  - 3) prowadzenie posiedzeń zespołu i dokonywanie zapisu tematyki oraz ewentualnych uzgodnień zespołu,
  - 4) monitorowanie efektów udzielanej pomocy ,
  - 5) bieżąca aktualizacja dokumentacji IPET,
  - 6) współpraca z rodzicami ucznia w zakresie:
    - ✓ informowania o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły,
    - ✓ zaproszenie rodziców w formie pisemnej na spotkanie zespołu nauczycieli i specjalistów (Załącznik nr 5),
    - ✓ informowania o ustalonych formach pomocy, okresie udzielania pomocy, wymiarze godzin,
4. Wychowawca klasy odpowiada za właściwe prowadzenie dokumentacji ucznia. Dokumentacja (indywidualna teczka ucznia) jest przechowywana u pedagoga szkolnego.
  - a) Wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania ucznia

- b) Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny
  - c) dokumentacja badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i lekarza.
7. Zadania zespołu nauczycieli i specjalistów:
- 1) dokonanie okresowej wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, we współpracy, w zależności od potrzeb z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną (co najmniej dwa razy w roku), (Załącznik nr 7),
  - 2) opracowanie Indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (Załącznik nr 8),
  - 3) ocena efektywności programu;
  - 4) modyfikacja programu (w miarę potrzeb).
8. Wielospecjalistycznej oceny i modyfikacji programu dokonuje się w zależności od potrzeb we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz (za zgodą rodziców) innymi instytucjami i osobami.
9. Wielospecjalistyczna ocena uwzględnia:
- ✓ indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia,
  - ✓ mocne strony,
  - ✓ predyspozycje,
  - ✓ zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
  - ✓ zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów, asystentów lub pomocy nauczyciela (w zależności od potrzeb);
  - ✓ przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkolnym;
  - ✓ trudności w zakresie włączenia ucznia w zajęcia realizowane wspólnie z grupą oraz efekty działań podejmowanych w celu ich przezwyciężenia (dotyczy ucznia realizującego wybrane zajęcia edukacyjne indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów, zgodnie ze wskazaniem zawartym w programie).
10. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb (nie rzadziej niż dwa razy w roku). Obecność nauczycieli na posiedzeniach zespołu jest obowiązkowa, co każdy potwierdza podpisem na opracowanych dokumentach.
11. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu.
12. W spotkaniach zespołu może uczestniczyć:
- ✓ na wniosek dyrektora przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
  - ✓ na wniosek lub zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
  - ✓ program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.
13. Program opracowuje się w terminie:
- 1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego kształcenie w szkole,
  - 2) lub 30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
14. Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu zespołu, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego

- rodziców, nauczycieli lub specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu.
15. Dyrektor zatwierdza formy pomocy oraz wymiar godzin, w porozumieniu z organem prowadzącym.
  16. Z zatwierdzonymi przez dyrektora formami pomocy koordynator zapoznaje rodziców ucznia co potwierdzone zostaje podpisem rodziców.
  17. Wszelkie zmiany w zapisach IPET (w zakresie modyfikacji programu, stosowanych formach i metodach) koordynator niezwłocznie przekazuje dyrektorowi i odnotowuje w dokumentacji IPET- u ucznia.
  18. **Indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny określa:**
    - 1) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i formy pracy z uczniem,
    - 2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia, w tym – w zależności od potrzeb na komunikowanie się ucznia z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu szkolnym, w tym przypadku:
      - ✓ ucznia niepełnosprawnego - działania o charakterze rewalidacyjnym,
      - ✓ ucznia niedostosowanego społecznie - działania o charakterze resocjalizacyjnym,
      - ✓ ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym - działania o charakterze socjoterapeutycznym,
    - 3) formy, okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane,
    - 4) działania wspierające rodziców ucznia oraz - w zależności od potrzeb - zakres współdziałania z poradniami
      - a) psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
      - b) placówkami doskonalenia nauczycieli,
      - c) organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
    - 5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a także
      - a) w przypadku ucznia klasy branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum – zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
      - b) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
    - 6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów, a także wychowawców z rodzicami ucznia w realizacji przez szkołę zadań:
      - ✓ realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
      - ✓ warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
      - ✓ zajęcia specjalistyczne,

- ✓ inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne;
  - ✓ integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi;
  - ✓ przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.
- 7) w przypadku uczniów niepełnosprawnych – w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;
- 8) w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen, wybrane zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.
19. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują kopię:
- 1) wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania ucznia,
  - 2) Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny

VI. ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY POSIADAJĄ ORZECZENIE O INDYWIDUALNYM NAUCZANIU.

1. W odniesieniu do uczniów, w przypadku, których szkoła otrzymuje orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania pedagog szkolny dokonuje wpisu w rejestrze i informuje o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Sposób i tryb organizowania indywidualnego nauczania określa Rozporządzenie MEN

z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży.

VII. ORGANIZOWANIE I UDZIELANIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ DLA UCZNIÓW, KTÓRZY NIE POSIADAJĄ ORZECZENIA LUB OPINII, ALE WYMAGAJĄ OPIEKI

1. Koordynatorem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danej klasie jest jej wychowawca.

2. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela lub specjalistę, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, niezwłocznie udziela on uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy i jednocześnie informuje o tym wychowawcę klasy.
3. Wychowawca informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzą taką potrzebę, oraz we współpracy z nauczycielami, lub specjalistami planują i koordynują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, wychowawców i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.
4. W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę, że konieczne jest objęcie ucznia dodatkową pomocą psychologiczno-pedagogiczną w jednej (lub kilku) z form określonych w rozporządzeniu, przekazuje taką informację dyrektorowi.
5. Dyrektor szkoły ustala formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane.
6. Wychowawca współpracuje z rodzicami ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
7. W przypadku gdy wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole lub placówce nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w szkole, dyrektor szkoły, za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
8. Nauczyciele/specjaliści monitorują przebieg realizacji udzielanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom z danej klasy, zbierają informacje zwrotne od rodziców i uczniów oraz dokonują oceny efektywności pomocy pp i formułują wnioski do dalszej pracy.
9. Dokumentacja prowadzona przez wychowawcę klasy jest przechowywana w teczkę wychowawcy.

VIII. ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA KSZTAŁCENIA

1. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia jest organizowana dla uczniów, którzy mogą chodzić do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym.
2. Objęcie ucznia wymaga opinii publicznej poradni poprzedzonej analizą funkcjonowania ucznia uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
3. Uczeń może zostać objęty zindywidualizowaną ścieżką na okres nie dłuższy niż rok szkolny.
4. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela lub specjalistę, potrzeby objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, zgłasza on ten fakt wychowawcy klasy.
5. Wychowawca klasy zwołuje posiedzenie zespołu nauczycieli uczących w danej klasie i specjalistów pracujących z uczniem.
6. Zespół po analizie funkcjonowania ucznia w szkole, jego sytuacji zdrowotnej oraz dotychczas podjętych działań podejmuje decyzję o skierowaniu do poradni wniosku o wydanie opinii o potrzebie objęcia ucznia pomocą w tej formie.
7. Wychowawca informuje rodziców o decyzji zespołu.

8. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców ucznia ustala z uwzględnieniem opinii tygodniowy wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem, uwzględniając konieczność realizacji przez ucznia podstawy programowej.

IX. ZADANIA NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I SPECJALISTÓW

1. Do zadań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w szkole należy w szczególności:
  - 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
  - 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
  - 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły,
  - 4) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów
w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania,
  - 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.
2. Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści w szkole:
  - 1) prowadzą w trakcie bieżącej pracy z uczniami:
    - a) obserwację pedagogiczną, mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
      - ✓ trudności w uczeniu się, deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych oraz ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
      - ✓ szczególnych uzdolnień.
    - b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
  - 2) oceniają efektywność udzielanej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia. Wnioski te uwzględniane są w planowaniu dalszego udzielania pomocy uczniowi.

Zadania pedagoga i psychologa w szkole należy w szczególności:

Do zadań pedagoga i psychologa w szkole i placówce należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości
- 2) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci
i młodzieży; psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,

- 3) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły,
- 4) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- 8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagog

Zadania logopedy

Do zadań logopedy w szkole należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- 2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- 4) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania doradcy zawodowego

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;

- 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę; współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 5) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole dyrektor szkoły lub placówki wyznacza nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę realizującego zadania,

Zadania terapeuty pedagogicznego

Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych,
- 2) rozpoznawanie przyczyn utrudniających uczniom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu szkoły,
- 3) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów;
- 5) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1	Wniosek o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia.
Załącznik nr 2	Arkusze dostosowania wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
Załącznik nr 3	Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi.
Załącznik nr 4	Informacja dla rodzica/pełnoletniego ucznia o ustalonych dla ucznia formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
Załącznik nr 5.	Zawiadomienie (pismo zapraszające rodziców na spotkanie zespołu

nauczycieli i specjalistów.

Załącznik nr 6. Wzór arkusza Wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia.

Załącznik nr 7. Wzór Indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego

Opracował zespół:
Marzena Kalinowska
Izabela Daniłowicz
Joanna Tokarska